

Kršćanska biblioteka

www.monfortanci.com

NUTARNJI MIR, PUT KOJI VODI U RAJ

NUTARNJI MIR, PUT KOJI VODI U RAJ

Autor: Lorenzo Scupoli

Naslov izvornika: *Della pace interiore ovvero il seniero del Paradiso* tiskano kao dodatak knjizi *Il combattimento spirituale*, Pescara 1961.

Imprimatur: mons. Giulio Tobia, vic.gen. Pescara 17. 11. 1960.

Preveo i priredio p. Miljenko Sušac s.m.m. – misionar monfortanac

Predgovor

Poštivani čitatelju u ruci imaš malu ali jako vrijednu knjižicu koja raspravlja o jednoj od najtežih tema u duhovnom životu s kojom se svi susrećemo. Mir duše je jedna od najvažnijih stvari u životu čovjeka koja mu omogućava da se vedro suoči sa svime u životu.

Samo u miru čovjek može pravilno rasuđivati, raspoznavati Božje djelovanje i donositi važne odluke. A što se tiče duhovnog života, mir je preduvjet za rast i sazrijevanje. Svetačka i duhovno mistična tradicija je toga duboko svjesna, a Lorenzo Scupoli i sam teško iskušavan u životu, kako se vidi iz kratkog prikaza koji slijedi, na gotovo neponovljiv način vodi dušu do duhovnog razlučivanja i upućuje je kako sačuvati nutarnji mir u kojem se događa autentična komunikacija duše i Boga.

Autor vodi dušu i ukazuje na razne vrste napasti na tom putu, uključujući i đavolske koje odnose mir i smućuju te ukazuje na praktičan način kako ih savladati. Ne radi se ni o bilo kakvoj tehnici psihološke naravi nego o duhovnom nauku koji podrazumijeva ljubav prema Isusu i vršenje njegove volje. Tek u tom ozračju se ispravno shvaćaju savjeti koje autor daje i put na koji ukazuje.

U našem vremenu velikih nemira svijeta, obitelji i srdaca, neka ova knjižica bude mali doprinos istinskim tražiteljima Boga i mira koji samo On daruje. Dao Bog i Majka Božja da objavljivanje ove knjižice donese obilje duhovnih plodova u našem hrvatskom narodu.

p. Miljenko Sušac s.m.m. – misionar monfortanac
15. kolovoza 2006 Uznesenje Blažene Djevice Marije na Nebo

O autoru

Franjo Scupoli je rođen u Otrantu u Italiji negdje oko 1530. godine u dobrostojećoj obitelji. Kao mladić dao se na studije književnosti te je postigao nivo kulture neuobičajen za ono vrijeme. U zreloj dobi se odlučio za redovništvo i svećenstvo. Te je 1569 godine primljen kao kandidat u samostan sv. Pavla u Napulju kod otaca teatinaca. Pod vodstvom sv. Andrije iz Avellina 1.1. 1570 počeo je godinu novicijata. Prve zavjete položio je 25. 1. 1971. godine mijenjajući ime u Lorenzo, a nakon studija teologije zaređen je za svećenika za Božić 1577. godine.

Zajedno sa sv. Andrijom iz Avellina premješten je u samostan u Milano, a 3. godine kasnije određen je za kuću u Đenovi gdje je imao prigodu vježbati se u herojskoj ljubavi prema oboljelima od kuge koja je harala Đenovom 1579. godine.

Bio je teško oklevetan u družbi, ne zna se na koji način ni zbog čega. Generalni kapitul otaca teatinaca 1585. godine ga je osudio, degradirao u status jednostavnog brata bez prava obavljanja svećeničke službe. Čudesnom blagošću i poslušnošću je prihvatio osudu i sve odluke poglavara. Osuda će biti opozvana 25 godina kasnije, negdje u svibnju 1610. godine, samo 4. mjeseca prije njegove smrti.

Iz Đenove, je sredinom 1588. premješten u Veneciju. Iduće godine objavljuje kao anonimni autor knjigu *Il combattimento spirituale – Duhovni boj*. U godinama 1589-1591 često je išao u Padovu gdje je vjerojatno susreo i sv. Franju Saleškoga. Sv. Franjo Saleški je na sebi u mučnim mladenačkim godinama iskusio vrijednost nauka Lorenza Scupolija i do kraja života je preporučivao svojim duhovnim sinovima *Il combattimento spirituale – Duhovni boj*.

Lorenzo Scupoli je 1598 premješten u Napulj gdje je proživio zadnje godine svog života. U herojskim krepostima, ljubavi, poniznosti i poslušnosti prihvaćao je osudu koja je nad njim visjela punih 25. godina, da bi samo par mjeseci prije njegove smrti bila opozvana. Umro je na glasu svetosti 28. 11. 1610. u samostanu sv. Pavla u Napulju gdje je i počeo svoj redovnički život.

Iste godine je nakon 50 anonimnih izdanja u samo 20 godina, u Bolonji po prvi puta izdana knjiga *Il combattimento spirituale – Duhovni boj* s imenom Lorenza Scupolija kao autora. Djela Lorenza Scupolija su postala klasici katoličke duhovne literature koja se stavljaju uz bok *Nasljeduj Krista* po ljepoti nauka i broju izdanja. Radujemo se da se i na hrvatskom jeziku može nabaviti *Duhovni boj* u izdanju Verbuma iz Splita.

Osim *Duhovnog boja* Scupoli je napisao i Dodatak istoj knjizi u kratkih 38 poglavlja, te *Del modo di consolare gli infermi a morire – Način kako utješiti bolesne kod umiranja; Il modo di recitare lo corona della Madonna – Način kako recitirati Gospinu krunicu; te Della pace interiore ovvero il seniero del Paradiso - Nutarnji mir, put koji vodi u Raj*.

Ova zadnja knjižica koje se po prvi puta prevodi i na hrvatski jezik je najčešće objavljivana kao dodatak *Duhovnom boju*.

NUTARNJI MIR, PUT KOJI VODI U RAJ

1. Narav našeg srca i najvažnija vježba duhovnog života

Tvoje srce je stvorio Bog samo zato da ga On ljubi i posjeduje. S ovom njegovom ljubavlju moći ćeš činiti od svoga srca ono što ćeš htjeti. U bilo kojoj stvari, iako teška po sebi, lagano ćeš uspijevati. Zato trebaš prije svega dobro usredotočiti ispravnu nakanu tvoga djelovanja, nakanu svoga srca, na način da ono što živiš izvana bude određeno iz tvoje nutrine.

Slažem se, tjelesne pokore i vježbe kojima u sebi ovladavamo tjelesnog čovjeka mogu biti korisne, ako su umjerene s nezamjetnošću i odmjerene po razlučivanju prema potrebama osobe koja ih vrši. Ali znaj da nećeš zadobiti nikada nijednu krepost samo tim putem, samo možeš pasti u ispraznost i taštinu (usp. Prop 1,14). Izgubiti ćeš svoje napore, ako vježbe tjelesne pokore ne budu upravljane i oživljene od nutarnjeg života.

Život čovjeka je označen protivštinama i napastima (usp. Jb 7,1). Upravo zbog toga ozračja borbe važno je da bdiješ nad svojim srcem kako bi u njemu boravio mir. Čim se podigne u tvojoj duši neki pokret nemira trebaš odmah obratiti pozornost i umiriti svoje srce. Prije svega radi se o tome da mu ne dopustiš lutati, niti dopustiti da se okrene za bilo kojom stvari koja ga smeta. To trebaš učiniti toliko puta koliko se puta u tvom srcu podigne nemir, bilo to u vrijeme molitve ili u bilo kojem drugom trenutku. I znaj da ćeš znati dobro moliti kada budeš slijedio ovu duhovnu taktiku.

Ali pazi dobro! Sve to se treba u tvojoj duši događati s blagošću, bez nasilja nad tvojom dušom. Sve u svemu, postani svjestan da glavna i trajna vježba tvog života treba biti nakana, umiriti svoje srce, ne dopuštajući mu nikada da luta.

2. Kako se duša treba umiriti

Dakle pazi da ovaj duhovni pristup bude kao straža mira koja pazi na pokrete tvoje duše. Sam ćeš uvidjeti da ćeš doći do velikih stvari, bez temeljnih napetosti, naprotiv s puno mira i nutarnje čvrstoće. Neka u tebi živi ova «straža mira» koju Bog hoće kako bi ti mogao bdjeti sam nad sobom navikni se moliti, slušati, živjeti ponizno i podnositi uvrede. I neka se sve to događa bez uznemiravanja.

Jasno da prije nego mogneš doći do tog mira, proživjeti ćeš određenu nutarnju muku jer nemaš tu naviku; ali zatim tvoja će duša biti utješena iako će se morati suočiti sa protivštinama i naporima; te ćeš iz dana u dan, upravo po ovoj vježbi naučiti umiriti svoj duh.

Ako se ponekad dogodi da progonstvo, protivštine i borba budu takvi da ne možeš imati taj mir ni na bilo koji način, odmah se uteci u molitvu i ustraj u njoj. Sjeti se našega Gospodina Isusa Krista; tri puta je molio u Getsemanskom vrtu (usp. Mt 26,44) kako bi ti pokazao primjer da svaka učinkovita pomoć dolazi od molitve.

Ma koliko se ti mogao osjećati obeshrabren i utučen, ne prestani moliti dok se tvoja volja ne suobliči volji Božjoj. Posljedica toga? Tvoje srce ne samo da će se smiriti, nego će postati odvažno u prihvaćanju i življenju onoga čega se prije bojalo i odbacivalo; postati će spremno ići u susret onome što ulazi Božji plan. Pri tome se sjeti Isusa, čim je završio molitvu u Getsemanskom vrtu reče učenicima: *Ustajte idemo. Evo približava se moj izdajnik* (Mt 26,46).

3. Kako malo po malo izgraditi ovu nutarnju odaju mira

Brižno pazi, kao što sam ti rekao, ne dopusti nikada svom srcu da se uznemiruje. Ne dopusti da ga preplavi ono što ga smeta, trudi se uvijek da držiš vedrim svoje srce, na taj način Gospodin će u tvojoj nutrini izgraditi Zamak mira, i tvoje srce će postati mjesto prave slasti.

Bog to od tebe traži, i kada ti se dogodi da osjetiš da te nešto smućuje i smeta, iznad svega pazi, trebaš primiriti tvoje misli i osjećaje.

Kao što se ne može izgraditi grad u jedan dan, tako nemoj misliti da ćeš odmah dospjeti do ovog nutarnjeg mira. Sjeti se da gradiš kuću Gospodinu, prebivalište Svevišnjega, postajući uistinu njegov Hram. Sam Gospodin će izgraditi taj zamak mira, u protivnom bio bi potpuno isprazan tvoj napor. *Ako Gospodin kuće ne gradi uzalud se muče graditelji* (Ps 127,1). Dobro shvati da glavni temelj ove tvoje nutarnje vježbe treba biti prakticiranje poniznosti.

4. Strategija poniznog srca koje ne traži dopadnosti i zadovoljstva

Ako želiš ući kroz ova vrata poniznosti, postani svjestan da ne postoje druga vrata. Iznad svega na početku ćeš se mučiti i naprezati, prihvaćajući progonstava i protivne stvari kao da su ti sestre, prihvaćajući da budeš prezren, da se nitko neće truditi tješiti te osim tvoga Boga. Učvrsti se u uvjerenju da je samo Bog tvoje dobro i jedino utočište. Sve druge stvari, ako se navežeš na njih, postati će ti trnje. Loše za tebe ako ih prigliš svome srcu.

Naprotiv ako s radošću iz ljubavi budeš podnosio protivštine, budi siguran da će tada Bog biti s tobom. Ne želi časti, ne traži drugo do li da u svemu činiš što se Bogu sviđa i što je njemu na veću slavu. Ako se tako postaviš, kada te netko povrijedi, uspjeti ćeš shvatiti koje

veliko blago se nalazi ispod te prašine, ubrzo ćeš se obogatiti bez da i sam to prijeti sama osoba koja se tako prema tebi ponaša.

Nemoj, dakle, nikada u ovom životu ići prositi čast, dobrohotnost, privilegije kako bi se mogao sjediniti s Kristom raspetim a da te nitko i ništa u tome ne spriječi. Gledaj na samoga sebe kao na najvećeg neprijatelja. Nemoj slijediti svoju volju, nadarenost, mišljenje ako ne želiš propasti. Trebaš raspolagati oružjem za obraniti se od sebe samoga; i uvijek kada tvoja volja okrene nekoj stvari pa i svetoj, prije svega s dubokom poniznošću položi je ogoljenu pred Gospodina.

Moli zatim svoga Boga da ne vršiš svoju nego njegovu volju i to s gorućom nutarnjom željom, oslobađajući se miješanja bilo kakvog sebezljublja, spoznajući da sam od sebe nemaš ništa i ne možeš ništa. Pazi se od navezanosti na svoje mišljenje s iluzijom da si svet s gorljivošću koja je u biti nametljiva i lišena razlučivanja.

O svemu tome Gospodin te opominje: *Čuvajte se lažnih proroka što vam dolaze u ovčjem runu, a unutra su vuci grabežljiv, prepoznati ćete ih po njihovim plodovima* (Mt 7, 15-16). Reći ću ti koji su to plodovi: tragovi zabrinutosti i nemira u duši. Sve što te udaljava od poniznosti, mira u nutarnje smirenosti, pa i pod likom duhovnosti, su lažni proroci. Uistinu se preoblače u ovce, ali ispod prividne gorljivosti i želje da koriste bližnjemu bez razlučivanja su vuci grabežljivci.

Na taj način ti krađu poniznost, tvoj mir i nutarnju smirenost toliko potrebne onima koji žele duhovno rasti. Koliko više se sve ovo bude događalo pod vanjskim prividom svetosti, toliko više ga treba istraživati, ostajući uvijek u miru i nutarnjem odmoru.

Ako ti se dogodi da u nečem pogriješiš, nemoj se uznemirivati nego se odmah ponizi pred svojim Gospodinom, i priznaj svoju slabost. Tako ćeš ubuduće naučiti da sam Bog to dopušta kako bi ponizio neku tvoju skrivenu oholost, tako dobro skrivenu da je ti ne poznaješ.

Ako nekad osjetiš da ti nešto bode dušu bolnim i otrovnim trnjem, nemoj se uznemirivati nego nastoji biti pažljiviji i budniji. Jako je važno da te to trnje ne probode i ne prodre unutra. Povuci svoje srce i zašiti svoju volju blago u mjesto mira i smirenosti predajući dušu u čistoći Bogu. Da, uvijek ćeš pronaći Boga u dubini svoga srca po ispravnom traženju njega samoga, s uvjerenjem da sve što se događa je za tvoje čišćenje.

Na taj način Bog te osposobljava za tvoje istinsko dobro čineći da zadobiješ krunu Pravednosti koju ti je njegovo beskrajno milosrđe pripravilo.

5. O potrebi nutarnjeg mira da bi Bog djelovao u njemu

Jako cijeni svoju dušu jer ju je Otac otaca, Gospodin gospodara stvorio da bude njegovo prebivalište i njegov hram. Toliko je cijeni da joj ne dopusti da traži drugo. Tvoje želje i tvoje nade neka budu uvijek okrenute ka Gospodinu i njegovu dolasku.

Znaj da ako Bog ne nađe tvoju dušu odvojenu i slobodnu neće je pohoditi. Nemoj misliti da će On u prisutnosti drugih reći i jednu najmanju riječ osim što će ostaviti tvoju dušu njoj samoj. Bog želi dušu slobodnu od beskorisnih misli, odvojenu od pohlepni želja i još više od same tvoje volje. Savjetuj se sa svojim duhovnikom i poglavarima koji su za tebe posrednici volje Božje. Tako Bog po njima raspoređuje i čini od tvoje volje ono što On želi i kako želi. Ali ti bi činio ono što ti želiš; neka radije Bog čini ono što hoće u tebi. Ti čini tako da tvoja volja bude uvijek slobodna i odvojena od tvoga ega.

U biti se radi o tome da se ništa ne želi. Ako nešto želiš neka tvoje nutarnje raspoloženje bude slobodno, da ako se ne dogodi ono što hoćeš, naprotiv dogodi se suprotno, neka ti to ne uzrokuje nutarnju muku i neka srce ostane u miru. Tvoj duh će tako ostati smiren kao da uistinu nisi ništa želio. To je istinska sloboda, ne navezivati se na ništa. Ako predaš Bogu svoju dušu tako odvojenu i slobodnu vidjeti ćeš čudesa koja On čini u tebi.

O divna samoćo i tajna odajto Svevišnjega gdje samo On želi govoriti. Ne drugdje, nego tu On govori dubinama tvoga srca. O pustinjo koja postaje Rajem, jer samo u tebi Bog

dopušta da ga susretnemo i dopušta da mu se govori. *Hajde da pridem i promotrim ovaj čudni prizor* (Izl 3,3).

A ako ti želiš doći do tog susreta kao Mojsije, pristupi bos toj zemlji jer je sveta (usp. Izl 3,5). Prije skini obuću, to jest navezanosti tvoje duše, neka ona ostane slobodan i ogoljena. Nemoj nositi ni vreće ni torbe (usp. Lk 10,4s), kako ne bi imao ništa od ovoga svijeta, pa makar to bilo jako traženo od drugih. Neka se sve tvoje misli i cijelo srce bavi samo Bogom. *Pusti mrtve da pokapaju svoje mrtve* (Mt 8,22) i ti sam idu u zemlju živih. I smrt te neće zadesiti.

6. Mir srca i ljubav prema bližnjemu

Kušati ćeš u svom iskustvu da je kraljevski put za stići do spasenja ljubav prema Bogu i bližnjemu. Gospodin je kazao da je došao baciti plamen na zemlju (usp. Lk 12,49) i da želi da se on zapali. Pazi na jednu stvar, ako ljubav prema Bogu nema granica, ona prema bližnjemu na određeni način treba imati. Ako se u naporu oko ljubavi prema bližnjem ne potrudiš oko potrebnog razlučivanja i pravog načina, mogao bi pretrpjeti veliku štetu.

Sa željom da drugi zadobiju spasenje mogao bi izgubiti i upropastiti svoju dušu. Ljubi svoga bližnjega na način da to ne šteti tvojoj duši. Istina, dužan si dati dobar primjer; ali nemoj se nikada angažirati oko neke stvari samo zbog toga, jer ako bi djelovao na takav način bilo bi to samo na štetu. Čini sve sveto i s velikom jednostavnošću želeći pri tome samo dopasti se Bogu.

Ako gajiš u sebi dobru zemlju poniznosti vidjeti ćeš kako malo možeš svojim djelima uistinu koristiti drugima. Budi uvjeren da želja gorljivost i za spasenjem tvoga bližnjega ne treba uskomešati tvoje srce tako da izgubiš mir i smirenost.

Imaj dakle živu žeđ i gorljivu želju da svi dođu do spoznanja istine, i opoje se ovim vinom koje Bog svakome obećava i daje besplatno (usp. Iz 55,1). Pojasni u svom srcu tu želju, da koristiš svome bližnjemu trebaš uvijek imati bez da je ikada ugasiš, a ona treba proizlaziti iz ljubavi prema Bogu a ne iz tvoje nerazborite gorljivosti. Bog sam treba tu želju uliti u tvoje srce u dubine tvoje duše, tamo gdje si sam s Bogom, i On sam će ubrati plodove kada bude htio.

Ti sam nemoj ništa sijati, prikazuj Bogu zemlju tvoje čiste duše oslobođenu od svake vrste navezanosti i žudnje. Sam Bog će sijati svoje sjeme kako hoće i tako će donijeti ploda. Sjeti se uvijek da Bog hoće tvoju dušu u nutarnjoj samoći, slobodnu i odvojenu od svega jer je želi sjediniti sa sobom. Dopusti mu da te zove u nutarnju samoću, nemoj mu to zapriječiti svojom slobodom krivo korištenom koja ide prema egoizmu.

Neka ovo bude u tvom srcu bez ikakvih misli o sebi samome, osim da se Bogu dopadneš, i čekaj da te On povede činiti jer je Otac već izišao i traži radnike za svoj vinograd (usp. Mt 20,1). Ostavi svaku misao i brigu, pogotovu oslobodi se svake brige za sebe samoga i bilo koje navezanosti na zemaljske stvarnosti. I bog koji želi obući te u sebe i udijeliti ti ono što ne bi nikada mogao ni pomisliti. Zaboravi, koliko više možeš na sebe samoga, i živi samo ljubav prema Bogu u svom srcu.

Od svega što sam ti rekao sjeti se dobro jedne stvari, sjeti je se brižno, ili bolje bez ikakve brige koja bi uznemirivala tvoje srce i tako te dovelo do zabrinutosti; važno je da ti smiruješ svoju veliku gorljivost umjerenošću da bi Bog u tebi kraljevao u potpunom miru i smiraju. Radi se o tome da shvatiš da samo tako tvoja duša neće izgubiti svoje bogatstvo, nastojeći donese plodove drugima bez razlučivanja.

Ova šutnja je velik krik u ušima Božjim, ovaj prividni nerad postaje istinski rad, zaduženje korisno, ako s njim radiš da postaneš bogat u Bogu, shvatiti ćeš kako je najvažnije predati dušu Bogu slobodnu od krive gorljivosti. Ostani u ovom stavu s dubokim uvjerenjem da u svom djelovanju u skladu s Božjom voljom i na pravi način, je sam Bog koji čini dobro.

On ne želi drugo od tebe osim da tvoje srce bude uvijek ponizno, slobodno, ne navezano, da u dubini tvoje duše bude jedina želja; da se u tebi u svemu i po svemu vrši volja Božja.

7. Kako živjeti pred Božjim očima sa srcem slobodnim od svake samovolje

Dakle, trebaš početi vježbati se na taj način malo po malo s blagošću, s punim povjerenjem u Gospodina koji te poziva govoreći: *Dođite k meni umorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti* (Mt 11,28). *Svi vi koji ste žedni dođite na izvor žive vode* (Iv 7,37). Trebaš slijediti ovaj božanski poziv, čekajući snagu, izljev Duha Svetoga, da bi se zatvorenih očiju mogao baciti u more Božje Providnosti i njegovu vječnu dobrohotnost. Na taj način ćeš biti vođen od moćnih valova Božjeg dopadanja.

Na taj način nećeš se više moći odupirati, biti ćeš vođen do ispunjenja Božjeg plana s tobom, a to je spasenje. Nakon što si učinio ovo predanje, koje treba ponavljati sto, tisuće puta dnevno, potruđi se što više možeš, pristajati svim moćima duše na ono što te potiče u ovom smislu, dostojno hvale, mudro, blago i poželjno. Ali pazi da svi ti čini budu bez prisile tvoga srca.

Ako bi se to dogodilo ove tvoje pobožne vježbe bi bile nametljive i neprikladne, vodile bi te do slabljenja, možda i do nutarnjeg otvrdnuća, sve do potpune nesposobnosti da slijediš poticaje Duha Svetoga.

Posavjetuj se sa prokušanim osobama u duhovnom životu, i nastoji koliko više možeš oko želje i motrenja Božje dobrote i njegovih ljubeznih dobročinstava. Prihvati u poniznosti ono što Gospodin skoro Božanskom alkemijom, preobražava u tebi s neizrecivom dobrotom.

Pazi da ne želiš sebi priskrbiti sjetilne oblike pobožnosti, radije ostani miran u nutarnjoj osamljenosti čekajući da se ispuni volja Božja. Kada ti Gospodin bude htio udijeliti milost suza ili druge sjetilne pobožnosti biti će to nešto neizrecivo i slatko, ali bez tvoga napora, naprotiv prihvatiti ćeš ih sa svom blagošću u miru, i pogotovu u poniznosti.

Ključ kojim se otvaraju tajne duhovnih blaga je znati odricati se svoga ja u svemu i na svakom mjestu. Tim istim ključem zatvoriti ćeš put suhoći duha, nedostatku duhovne slasti, kad to ovisi o tebi jer kada te stvari dolaze od Boga znaj da je to jedno novo blago za dušu.

Koliko više možeš, ostani kao Marija Magdalena pod Križem Kristovim, slušajući ono što ti Gospodin govori. Pazi, tvoji neprijatelji, najveći je sam naš ja, ne smiju spriječiti ovu svetu samoću, znaj i da kada svojim razumom ideš tražiti Boga kako bi otpočnuo u njemu ne trebaš stavljati ograničenja niti zatvoriti se u tvoju usku maštu. Dopusti da te zahvati Božje otajstvo koje je beskonačno i ne može se s ničim usporediti, Bog je prisutan svuda i sve stvari su u njemu. Boga samoga ćeš pronaći u središtu svoga srca svaki puta kad ga budeš tražio u istini, to jest kada budeš tražio njega a ne sebe samoga.

Sjeti se kako je On kazao da je njegova radost biti s nama, s ljudima da nas učini dostojnima njega iako nema nikakve potrebe za nama. U svojim meditacijama nemoj vezati duh za jednu točku, pa drugu, pa treću, nego zastani tamo gdje osjetiš kontemplativni počinak i tu kušaj Gospodina u bilo kojoj riječi u kojoj ti se On sam daje.

Pa i ako ostaviš diskurzivni dio tvoje meditacije, onaj koji se više odnosi na razum nego na srce nemoj zbog toga pasti u nikakve sumnje jer cilj ovih vježbi je kušati Boga s jasnom nakanom da se to kušanje Boga samo za sebe ne postavi kao cilj, nego radije zaljubiti se u Boga, njegova djela, dobiti snagu za živjeti Evandjelje.

Važno je usredotočiti se na ovo što je glavni cilj, bez gubljenja nepotrebnim brigama oko redovitih sredstava za doći do toga. Shvati dobro da je jedna od zapreka istinskom miru i smirenosti kontemplativnih duša tjeskoba ili zabrinutost. Postati ćeš tjeskoban ako vežeš duh na ovo ili ono, skoro nalažući Bogu a te vodi putem onoga što si ti zamislio da je tvoje

istinsko dobro. Pazi, to nije drugo nego tražiti Boga bježeći od Boga, i željeti se uhvatiti za čudne načine kako bi se zadovoljilo Boga, bez da se vrši njegova volja.

Ako uistinu želiš ići autentičnim duhovnim putem i stići do cilja svojih želja nemoj imati drugih nakana ni želja do li pronaći Boga tamo gdje se On tebi želi objaviti. Ostavi sve što te uznemiruje van ovog kraljevskog puta njegove volje. Zaboravi na sve, otpočini u svome Gospodinu.

Kada se njemu bude svidjelo povući se, ne objavljujući se više na taj način, tada ćeš ponovno moći vratiti se tražiti ga pomoću svojih pobožnih praksi. Ostani postojan u nakani i volji da ga nađeš po njima. Čim nađeš Boga koji te ljubi i kojega ti ljubiš, ponašaj se ponovno kako sam ti kazao, ostavljajući sve i posvijesti si da upravo na takav način ćeš dospjeti do onoga za čim čezneš.

Jako je važno ovo što sam ti sada rekao jer mnoge duhovne osobe gube snagu i mir umarajući se s njihovim neumjesnim pobožnim vježbama. Njima izgleda da ništa ne rade ako ne vrše sve te vježbe točku po točku. Tu i jest problem, misle da se u tome sastoji savršenstvo, dok one postaju sve više i više gospodari svoje volje. Upravo zbog toga žive u duhovnoj tjeskobi kao oni koji rade za nadnicu, bez da ikada dođu do istinskog odmora i nutarnjeg mira gdje je i gdje se s nama odmara Gospodin.

8. Vjeruj živo u euharistijsku Isusovu prisutnost prikazjući se Gospodinu

Nastoj svaki dan ući sve dublje u Isusovu prisutnost u Presvetom Oltarskom Sakramentu, nemoj nikada prestati čuditi se i diviti nad tom uzvišenom tajnom i raduj se promatrajući kako se Bog hoće objaviti pod skromnim prilikama kruha i vina, da bi ti mogao postati njega dostojan i živjeti riječ: *Blaženi oni koji ne vide a vjeruju* (Iv 21,29). Nemoj željeti za vrijeme ovoga života da ti se Bog objavi pod drugim oblikom. Radije nastoji ražariti svoju volju u njemu i postati svaki dan spremniji vršiti njegovu volju uvijek i u svemu.

Kada se prikazuješ Bogu u ovom Sakramentu budi spreman i pripravan trpjeti njemu za ljubav sve muke i uvrede koji bi te mogle zadesiti, i svaku slabost i suhoću u molitvi i izvan nje. Misli da će ti se te muke više puta dogoditi. Ono što je važno je da ih ti prihvatiš kao pozitivne.

Ipak nastoji živjeti tako da ti se sve to ne događa zbog tvojih krivih izbora i odluka. Ako trebaš trpjeti nemoj biti sam nego trpi s onim koji te je prvi ljubio. Trpi njemu za ljubav. Nemoj biti nepostojan želeći danas jednu a sutra drugu stvar, nego ono što počneš završi. Budi ustrajan i čvrst, uvjeri se da ako se budeš služio ovim sredstvima, iako s naporom i mukom, uvijek blago i u miru, nemoguće je da ne ustraješ do kraja. Uistinu nećeš više znati živjeti izvan ovog dubokog nutarnjeg mira niti jedan sat; to bi ti postalo nepodnošljivo mučenje.

9. Traži Boga samoga, a ne njegove slasti

Nastoj da ne nazaduješ nikada kada ti si se čini da je ovaj duhovni put odveć naporan i nemoj tražiti utjehe koje proizlaze iz isključivih i posesivnih prijateljstava. Nemoj tražiti niti usluge i darove koji ne donose neku korist tvom duhovnom rastu, nemoj se bojati podložiti volji drugoga kada nije suprotna volji Božjoj. Treba da ti sve bude razlog i sredstvo za ići Bogu, i ništa, baš ništa te ne treba na tom putu zadržati.

Neka te ovo tješi u dubini srca; sve je ovdje dolje na zemlji prolazno, ograničeno i često lažno, naprotiv Bog te neće razočarati i biti će tvoj odmor. *Povjeri Gospodinu svu svoju brigu* (Ps 55,23).

Ljubi ga, daruj mi cijelo tvoje srce, bez ikakva straha, budi postojan u njemu koji će naći načina da razriješi svaku tvoju sumnju i podigne te kada padneš. Iznad svega sjeti se

ovoga: ako ga budeš ljubio zadobiti ćeš svako dobro. Prikaži sebe Bogu u miru i smirenosti duha.

Kako bi bolje hodio ovim svetim putem, i uzdržavao se bez umora i uznemirenosti, treba da na svakom tvom koraku budeš spreman podložiti, da tako kažem, svoju volju volji Božjoj. Znaj koliko je više budeš prihvaćao u svemu toliko ćeš više primiti. Tvoja volja se mora pripremiti na ovo; željeti sve što Bog želi, i ne željeti apsolutno ništa što Bog ne želi.

Uvijek i na svakom koraku obnavljaj se u zahvaljivanju Bogu i ne gubi se u zamišljanjima što će biti nakon onoga što danas živiš. Zadržavaj se, dakle, u slobodi onoga koji ljubeći živi sadašnji trenutak.

Sigurno, svatko, s razboritom brigom i marljivošću, treba se truditi da priskrbi potrebno za život, u skladu sa zvanjem i vlastitim stanjem života. To je u skladu s onim što Bog hoće, i ne sprječava mir niti istinsko duhovno obogaćenje.

U svemu budi spreman činiti što trebaš i možeš, ali budi slobodan od svake zabrinutosti što će biti u budućnosti. jednu stvar uvijek možeš činiti; prikazivati Bogu svoju volju slobodnu od bilo koje žudnje vezane uz vlastiti ja. Ako budeš imao ovu nutarnju slobodu i budeš odvojen od svega, a to se može uvijek dogoditi bilo da si zauzet poslom ili ne, uživati ćeš duboki mir i vedrinu.

Upravo u toj slobodi duha sastoji se veliko dobro koje počinješ razumijevati. I ova sloboda se podudara ustrajnošću; živjeti nutarnjim životom, u svojoj dubini ako tu stanuje Bog, bez bježanja i traženja nečega izvana.

Budi uvjeren ako prispiješ do ove slobode duha uživati ćeš u služenju Bogu. Upravo ovo služenje Bogu je prostor velikog Božjeg kraljevstva koje je u nama (usp. Lk 17,20).

10. Hrabro hoditi i kad se naiđe na poteškoće

Pazi puno puta ćeš osjetiti da si uznemiren, lišen ove svete i slatke samoće, ove istinske slobode. Iz pokreta tvoga srca će se ponekada podizati prašina koja će ti smetati na ovom duhovnom putu. Sjeti se da ako to Bog dopušta to je za tvoje veće dobro. Isto tako sjeti se da je to rat u kojem sveci slave pobjedu.

U svim stvarima koje te uznemiruju kaži: «Gospodine evo tvoga sluga, neka mi bude po tvojoj volji. Znam i ispovijedam da je istina tvoje riječi takva da neće nikada proći, znam da su nepogrešiva tvoja obećanja, u njih polažem svoje povjerenje. Čini od mene ono što želiš. Bože moj ne odlažem ništa, tebi potpuno pripadam».

Sretna osoba koja se tako prikaže svome Gospodinu svaki puta kad osjeti da je uzbuđena i uznemirena. Ako se zatim u tebi još nastavi ova borba i ne uspijevaš tako brzo kao što bi htio suobličiti tvoju volju volji Božjoj nemoj se zbog toga obeshrabriti, ne lutaj: radije nastavi u stavu prikazanja i ustrajnoj molitvi, doći će pobjeda.

Promatraj borbu koju je tvoj Isus vodio u Getsemanskom vrtu. Sjeti se kako je njegova ljudska narav kušala odbojnost govoreći: *Oče ako je moguće udalji od mene ovaj kalež* (Mt 26,39). Ali je odmah u nutarnjoj samoći, u slobodnoj volji govorio: *ipak neka ne bude moja nego tvoja volja*. Zbog toga ti kažem: «Promatraj i čini prema uzoru».

Kada budeš u nekoj poteškoći, preklinjem te da ne činiš ni jedan korak a da nisi prije podigao oči prema Isusu na križu. U njemu ćeš vidjeti napisano i otisnuto velikim slovima kako se trebaš ponašati. Nemoj lutati, nasljeduj vjerno ovaj božanski Uzor, i ne uznemiruj se zbog svoga ega koji bi htio izbjeći križu. Vрати se na molitvu, ponizno ustraj u njoj dok ne izgubiš svoju volju i dođeš do toga da želiš da se na tebi ispuni ono što Bog hoće.

Ako završiš molitvu ubirući samo ovaj plod budi radostan, ako nisi došao do toga to znači da tvoja duša posti i lišena je istinske hrane. Sa svoje strane učini sve da ništa osim Boga ne zauzme tvoje srce, ni kroz kratko vrijeme. Nemoj se zatvoriti ni u kakvu gorčinu niti odbojanost. Ne obaziri se na moguće zlobe i loše primjere oko sebe. Budi radije kao dijete

koje se još ne zadržava u ovim komplikacijama i gorčinama, i idi ne navezan i slobodan bez štete.

11. Strategije đavla neprijatelja mira, i naše za zadobiti mir

Naš neprijatelj, davao je na djelu *tražeći koga da proždere* (1 Pt 5,8), i trudi se da nas udalji od poniznosti i jednostavnosti. Dobro mu ide kada duše pripisuju sebi, svojim naporima, svojim sposobnostima i marljivosti nešto, zaboravljajući na dar odozgo, bez kojega nitko ne može reći Isus (usp. 1Kor 12,30).

Sjeti se dobro da iako se ti možeš oduprijeti milosti svojom slobodnom voljom, ne možeš prihvatiti milost bez da ti sama milost pomogne. Neka ti bude jasno, ako netko odbacuje milost to čini zbog svoga grijeha, a ako prihvaća milost ne čini to, niti može učiniti bez milosti koja se svima nudi u dovoljnoj mjeri.

Lukavstvo našeg Neprijatelja je da navede osobu da misli da je ona marljivija, bolja od drugih, bolje raspoložena prihvatiti dar Božji. Đavolska je nakana da navede dušu da djeluje u oholosti, zaboravljajući na vlastitu nedostatnost i nesposobnost za dobro ako nije trajno potpomognuta od Boga.

Strategija đavla je da dovede osobu do toga da prezire druge u vlastitom srcu, sudeći ih negativno jer ne čine dobra djela koja ona čini. Zato ako ne bdiješ, i posvijestiš si odmah ove zlobne misli Neprijatelj će ti učiniti da padneš u oholost. Biti ćeš kao onaj farizej iz Evanđelja koji je se hvalio svojom dobrotom i loše sudio o drugima (usp. Lk 18,9-14).

Posvijesti si dobro da ako Sotona po ovim svojim lukavstvima i tvojim popuštanjima, uspije zagospodariti tvojom voljom postao bi gospodarom. Tada, bi u tvom srcu rasle sve vrste poroka, s velikom štetom i opasnošću za dušu. Upravo zbog toga nas Gospodin opominje *Bdijte i molite* (usp. Mt, 26 41).

Trebaš, dakle, sa svom marljivošću truditi se da postaneš svjestan ove strategije neprijatelja mira koji cilja da te liši ovog veliko blaga koje je mir i smirenost srca. Njegova je nakana upravo traženje svih mogućih načina da te liši tog mira, jer ako ti živiš zbog njega u zabrinutosti i uznemirenosti, on zna da se u tome sastoji tvoje gubljenje i propast.

Naprotiv ako je neka duša u miru, sve čini s lakoćom, dobro uspijeva u onome što Gospodin želi, zato rado ustraje i suočava se vedro sa svim protivštinama i poteškoćama. Ako umjesto toga živi uznemirena i nemirna, malo i nesavršeno čini, odmah se umara i na kraju živi jedno mučeništvo potpuno neplodno.

Ako želiš pobijediti, ne dopuštajući Zlome da kvari tebe i ono što činiš, ništa ti ne treba biti više u srcu od ovoga što ti sada kažem: ne dopusti da u tebe uđe zabrinutost i nemir niti za trenutak. Da bi se bolje znao braniti od bezbrojnih strategija neprijatelja kažem ti još: uzmi kao sigurno pravilo da svaka misao koja te udaljava od želje da uvijek više ljubiš Boga i da mu vjeruješ je poslana od pakla i kao takvu trebaš je samo odbiti, ne slušati je.

Sjeti se da je zadatak Duha Svetoga sjediniti naše srce uvijek više sa Bogom u svakoj prilici. Na koji način? Paleći i čineći da gori njegova slatka ljubav i obnavljajuću u nama veliko povjerenje. Ono što davao čini je uvijek suprotno. Trudi se svim sredstvima koja ima na raspolaganju da pobudi u tebi pretjeran strah, čineći pretjerane tvoje redovite slabosti, sugerirajući ti da se ne znaš pripremiti kako treba za sakrament ispovjedi, za pričest, za molitvu tako čini da uvijek hodiš u nepovjerenju, pun strahova i nemira.

A kad se radi o osjetnoj pobožnosti i duhovnom kušanju, đavolska je nakana da to podnosiš s nestrpljivom žalošću. Njegova je taktika da sugerira da je tada sve izgubljeno, da bi bilo bolje ostaviti duhovne vježbe. Konačno vodi osobu do tog nemira i nepovjerenja da je uvjerava da je sve beskorisno i neplodno. Žalost i strah rastu do te mjere da osoba vjeruje da ju je Bog zaboravio i ostavio.

Uistinu nije tako, jer su bezbrojne koristi od suhoća i nedostatka osjećaja kod pobožnosti koje dolaze duši. Radi se o tome da Bog želi dobro duši upravo po vježbanju u strpljenju i ustrajnosti kod činjenja dobra, iako u duhovno teškoj situaciji.

Pokušati ću to bolje objasniti, da se dobro i korist koje ti Bog želi dati ne bi okrenuli tebi na štetu samo iz razloga što ne razumiješ Božju strategiju. Kratko ću ti izložiti dobra koja dolaze od ponizne ustrajnosti u ovim napornim pobožnim vježbama, da ti poznajući ih ne bi gubio mir. Kada ti se dogodi da se nađeš u suhoći i potištenosti srca, bez osjećaja i duhovnog kušanja, da trpiš užasne napasti, ustraj sjećajući se što sam ti rekao i ne gubi nikada mir.

12. I u napastima neka mir pobjedi

Puno dobara određena gorčina i duhovna suhoća donose duši ako su prihvaćene u poniznosti i strpljenju. Kada bi to osoba razumjela, bez daljnega ne bi pala u more nemira i žalosti, jer bi prihvatila sve to ne kao znak odbacivanja od Boga, nego kao znak velike i posebne ljubavi. Prepoznala bi to kao milost koja od njega dolazi.

Neka ti postane to očigledno skrećući pozornost da takva iskustva doživljavaju oni koji više od drugih žele i trude se oko služenja Bogu, udaljujući se od stvari koje bi ga mogle uvrijediti. Pazi na ovo što sam ti rekao, ne događa se redovito odmah nakon što se osoba obrati, nego nakon što je neko vrijeme služila Gospodinu i nakon što je odlučila u svom srcu da mu želi više i bolje služiti, budući da je već odredila služiti potpuno Bogu. Neće ti se nikada dogoditi da vidiš grešnike i one koji su opojeni ispraznostima svijeta, da se žale zbog sličnih napasti.

Jasno je dakle da nutarnje napasti, pogotovu suhoća i tamna noć duše, su dragocjena hrana na koju Bog poziva one koje ljubi. Bez da u tom trenutku duša to primijeti, ona se nalazi prazna i gola, ponekad se skandalizira zbog tih napasti, a uistinu bolje i dublje spoznaje samu sebe u velikoj poniznosti duha.

Upravo tu poniznost, za njeno dobro Bog od duše traži, iako bi ona htjela pobjeći s tog puta jer joj je odveć žao što nema doživljaja i osjetne pobožnosti. Duši se čini da bez njih svaka pobožna vježba i molitva su gubljenje vremena i isprazan napor.

13. I napasti služe za naše dobro, te o plodovima koje suhoće donose duši

Da bi dublje razumio kako Bog dopušta napasti za naše dobro, treba razmišljati o ljudskoj naravi. Zbog zlih nagnuća naše naravi ranjene grijehom, čovjek je ohol, ambiciozan, sklon da više vrednuje sebe i pretpostavlja o sebi. Ovo pretjerano cijenjenje samoga sebe je pogrešno i šteti istinskom duhovnom napretku, i sami miris toga vodi na krvi put.

Zbog toga Bog koji je uvijek vjeran, koji se brine o svakome, a posebno o onima koji su se potpuno predali njemu na službu, čini tako da nas sve oslobađa od ove opasnosti. Zbog te njegove strategije mi smo na određeni način primorani upoznati sami sebe u istini.

Sjeti se sv. Petra apostola: Isus mu je dopustio da se odrekne njega kako bi konačno upoznao samoga sebe i prestao polagati povjerenje u samoga sebe. Tako je bilo sa sv. Pavlom. Nakon što ga je uznio do trećeg neba i objavio mu nebeske tajne, dopustio je da ga muči neka napast. I tako je učinio da on upozna svoju prirodnu slabost, bude ponizan, hvaleći se samo svojim slabostima. Tako ga je Bog oslobodio od opasnosti da veličina Božje objave bude povod padu u oholost kao što to on sam kaže (usp. 2Kor 12,2-10).

Neka ti bude jasno da Bog koji ima samilosti prema našoj bijedi dopušta da dođu ove napasti ponekada i užasne i različitog dometa. Ono do čega je stalo Gospodinu je to, da hodimo dobrim putem poniznosti, spoznajući kako sve u biti koristi našem duhovnom rastu. Ovdje Gospodin pokazuje svoju dobrotu i mudrost. Pazi na ono što nama izgleda kao jako štetno u biti nam koristi, jer nas učvršćuje u poniznosti, koja nije nikada depresivna, i pribavlja nam ono što je najpotrebnije našoj duši.

Postani svjestan da često onaj koji služi Gospodinu, primjećujući slične misli tako daleke od pobožnosti kuša duhovnu suhoću misli na jednu stvar; da mu se to događa zbog njegova nesavršenstva i dođe do toga da vjeruje da nitko nije manjkav poput njega i pao u mlakost kao on. Tako dođe do uvjerenja da takve misli i napasti dolaze osobama koje je Bog ostavio, te da on sam zaslužuje da bude ostavljen. Koja je posljedica?

Očigledno, tko je prije mislio da je netko tko puno vrijedi, sada s ovom gorkom medicinom koji je Nebo poslalo, smatra se uistinu grešnikom ček nedostojnim kršćanskog imena. I ne bi nikada duša došla do tako niske misli o sebi, ne bi se ukorijenila u istinskoj i dubokoj poniznosti da nije bila primorana od protivština i vanrednih napasti. To je istinska milost koju Bog daje onome tko mu se potpuno preda u ovom životu, tko prihvaća da ga Bog liječi kako On to hoće, s lijekovima koje samo On savršeno poznaje i zna koliko služe za posvećenje i istinsko dobro.

Osim ovog ploda koje slične napasti i nedostatak osjetne pobožnosti uzrokuju u duši ima mnogo i drugih. Tko je u protivštinama skoro je primoran uteći se Bogu nastojeći činiti dobro, skoro kao lijek svom progonstvu. Još više, da bi se oslobodio ovog mučeništva duša uzima svoje srce u ruke uvjeravajući ga da bježi od grijeha i svega što se pokaže nesavršenim i na bilo koji način je udaljava od Boga. Tako progonstva koja je duša sudila štetnim za svoj rast u stvari su se pokazala kao prijateljski bič koji ju potiče na gorljivo traženje Boga i odbacivanje svega što nije u skladu s voljom Božjom.

Na kraju ću ti reći jednu važnu stvar: ova progonstva i napori s kojima se duša sučeljava u vremenu napasti i duhovne suhoće nisu ništa drugo do li jedno čistilište u kojemu gori plamen ljubavi. Tko to strpljivo podnosi u poniznosti, služi mu kao priprava krune u Nebu koja će biti toliko slavija koliko su veće bile ove napasti i muke.

Iz ovoga što sam ti kazao možeš zaključiti kako nemamo razloga za uznemiravanje i žaliti se u svemu ovome. Nažalost osobe ne prosvijetljene u tome da im sve dolazi dobrohotne ruke Božje, sklone su sve ovo pripisati đavlu, njihovim grijesima i nesavršenostima. Dolaze do toga da sude kao znak odbačenosti ono što je znak ljubavi, Božje darove kao izraz srdžbe, i tako uvjere same sebe da sve što čine gubi se bez ikakve mogućnosti nadoknade.

Naprotiv kada bi spoznali uistinu što im se događa postali bi svjesni da se ne radi ni o kakvom gubitku, nego o velikom dobitku. Kada bi se duša, kako uvijek može, znala okoristiti svim tim prigodama. Radi se o tome da shvati da je sve u biti jedna kušnja neprekinutog sjećanja ljubavi koju Bog ima prema nama.

Kako bi mogle duše u ovoj situaciji uznemiriti se u napastima, suhoćama i sličnim stvarima? Kako bi mogle izgubiti mir? Naprotiv, upravo tada bi se ponovno trudile ustrajati, ponizujući se u srcu u Božjoj prisutnosti, odlučne u svemu vršiti potpuno volju Božju, na bilo koj način se Gospodin želi poslužiti njima na ovome svijetu. Radilo bi se tada brižno na očuvanju mira i smirenosti srca, prihvaćajući sve, upravo sve iz ruku nebeskog Oca.

Uvjerenje je u ovome: znati da je kalež stavljen u naše ruke i da ga naše ruke nose tako, bilo da se radi o uznemiravanju i napastima đavla, bilo da su ljudi uzrok tome ili grijesi ili bilo koja druga stvar, uvijek je Bog koji to dopušta i pruža ti taj kalež po svojoj volji.

Radi se o tome da shvatiš da ti se ne događa nikakva muka ili patnja koja ne bi bila za tvoje dobro. A što se tiče zla koje je uzrokovano grijehom, na primjer od bližnjega koji te optužuje, sigurno je protivno njegovoj volji, Bog ne želi grijeh, ali Gospodin se služi i time na tvoje dobro i spasenje. Vidiš, dakle, kako umjesto da se obeshrabriš i žalostiš, trebaš zahvaljivati Bogu s nutarnjom radošću.

Ako se potrudiš činiti sve što možeš s ustrajnošću i odlučnošću nećeš gubiti vrijeme ni mnoge zasluge koje Bog hoće da ti zadobiješ stavlajući te u ove situacije.

14. Kako se ne obeshrabriti u padovima

Ako nekada padneš u neki grijeh ili nemarnost, u riječima ili djelima, na primjer uznemirujući se zbog onoga što ti se događa, ili mrmljajući, ili čuvši mrmljanje posvađaš se, ili te zadesi neki pokret nestrpljenja ili radoznalosti ili sumnjičenja u odnosu na druge, ili ako padneš na neki drugi način jedanput ili više puta molim te nemoj se obeshrabriti. Primoravaš se tako misliti na prošlost žalosteci se i padaš u depresiju u sebi.

U ovim slučajevima si napastovan vjerovati da nećeš nikada moći izići iz sličnih slabosti, ili da su tvoja ne savršenstva uzroci svemu ili tvoja slaba odluka. Drugi puta će ti izgledati da tvoj put nije uistinu put u Duhu na putu Gospodnjem. S tisuću drugih strahova mogao bi otežati svoju dušu i pasti u depresiju. Neposredna posljedica je da se sramiš pred Bogom i ne vježbaš se živjeti u njegovoj prisutnosti ili si bez povjerenja kao u potpunom nedostatku vjere u njega.

Izaberi kao lijek, gubljenje vremena razmišljajući o tim stvarima ispitujući do najmanjih sitnica kada si potpuno pristao na ove misli koliko si vremena pristajao na te misli, ako si pristajao jesi li to uistinu želio ili ne, jesi li dao mjesta tom osjećaju ili si ga odmah odagnao. Shvaćaš dobro da koliko više tako misliš to manje razumiješ jer nećeš tako naći dobar i pravi put.

Na taj način raste ti nutarnja smutnja i nemir. Uhvati te zabrinutost i krivi mučni strah u odnosu na sakrament ispovjedi. Kada, nakon što si izgubio toliko vremena, uspiješ se ispovjediti, ne dođeš do mira u strahu da nisi sve kazao.

Tako život postane muka i ogorčenost s malo duhovnih plodova. Pazi sve to se rađa zbog toga što se ne želi prihvatiti vlastita prirodna krhkost i ne poznaje se način kako se odnositi prema Gospodinu. Upravo kada duša padne u ove slabosti ili bilo koje druge, više od svega koristi ponizno u ljubavi okrenuti srce Gospodinu nego gristi nezadovoljstvo i žalost zbog grijeha, prisiljavajući se trajne ispite savjesti, pogotovu za lake grijeha. Jer samo jedan stvar treba nam biti jasna; u ove lake pogreške pada duša koja se trudi na duhovnome putu. Da, kazao sam samo osobe koje se trude duhovno rasti i već su se udaljile od teških grijeha.

Onima koji su živjeli bez duhove stege, stalno vrijeđajući Gospodina, treba druga vrsta nagovora. Lijek koji ovdje predlažem nije za njih. Oni trebaju oplakivati svoje grijeha, odmjeriti težinu i ispovjediti ih, jer zbog njihovih grijeha i nemarnosti ne trebaju biti lišeni sredstava potrebnih za njihovo spasenje.

Vratiti ću se govoriti o onom miru u kojem treba uvijek ostati onaj koji služi Bogu, tvrdim još i više. Ovo obraćenje srca i života, da bi bila prožeta punim povjerenjem u Boga, ne odnosi se samo na lagane grijeha, svakodnevne slabosti nego i na grijeha teže od uobičajenih. Ako ponekad Gospodin dopusti da padneš u neki grijeh, i to se događa duže vrijeme u određenim periodima, pa i da su grijesi uzrokovani ne samo slabošću nego i zlobom, nikada i nikada ne bi trebao prestati imati povjerenja u Boga i njegovo milosrđe. Znaj da kajanje srca u kojemu vlada uznemirenost i skrupuloznost neće nikada dovesti dušu tamo gdje Bog hoće, jer Bog hoće da slobodno od svega bude ljupko povjerenje koje je utvrđeno od njegove beskrajne dobrote i milosrđa.

Upravo ovo je krajnje važno i potrebno za osobe koje ne samo da žele samo izići iz njihove bijedne grešnosti, nego i snažno rasti u ljubavi i sjediniti se s Bogom po vršenju kreposti. Mnoge duhovne osobe ne uspijevaju ovo razumjeti. I zbog tog razloga žive stegnuta srca, žalosna i puna nepovjerenja.

I to je razlog koji ih sprječava da pođu naprijed i postanu sposobni za primanje većih milosti koje Bog malo pomalo za njih pripravlja. Često žive uistinu bijednim životom. Sažalijevati ih njima ništa ne koristi jer žive okrenute same sebi, svojim umišljanjima bez da prihvate pravu i spasenjsku istinu koja vodi na kraljevski put kršćanskog života, solidnih kreposti, i koja vodi do onoga mira koji nam je sam Isus ostavio u baštinu (usp. Iv 15,27).

Ove osobe koje često padaju u neki nemir zbog sumnje njihove svijesti trebaju pitati savjet duhovnog vođe ili neke osobe duhovno prokušane. Radi se zatim da treba slijediti dobivene savjete i potpuno se smiriti.

15. Smiriti se i hoditi

Svaki put kada vidiš da si pao u neku manju ili veću manu, pa bilo to i četiri tisuće puta na dan, nemoj se uznemirivati. Ne dopusti da te zahvati nemirna gorčina i ne zadržavaj se predugo u srditom pogledu na sebe samoga. Radije čim si postao svjestan onoga što si učinio, gledaj na tvoju krhkost poniznim očima, i zatim odmah se obrati Bogu s ljubavlju punom povjerenja.

Možeš mu kazati: «Gospodine činio sam po onome što jesam, od mene ne možeš očekivati drugo do li ove mane. Znam da ne bih ostao samo na ovima, da me ne podupire tvoja dobrota koja me nikada ne napušta. Zahvaljujem ti za mane od kojih si me oslobodio. Kajem se za ono što sam učinio propuštajući odgovoriti na tvoje milosti. Oprosti mi i udijeli mi milost da te više nikad ne vrijeđam te da me ništa, ama baš ništa ne odijeli od tebe, a ja ti želim služiti i slušati te uvijek».

Nakon što si ovo kazao ne gubi vrijeme u bilo kojem nemiru. Tako bi smatrao i držao Isusa nesposobnim da ti oprosti? Radije u velikom povjerenju i dubokom miru idi naprijed nastavljajući svoj duhovni put kao da nisi pao u bilo kakav nedostatak. Pazi ne trebaš se tako ponašati samo jedanput, nego sto puta ako treba, i svaki put s istim povjerenjem i mirom u duhu, zadnji put kao i prvi. Budi siguran da tako se ponašajući slaviti ćeš Božju dobrotu upravo jer si dužan imati veliku ideju o njemu, njegovoj dobroti, milosrđu, koji su beskrajno veći nego ti to možeš i zamisliti.

Tako ćeš vidjeti da neće trpjeti tvoj duhovni rast, ustrajnost i kročiti ćeš naprijed bez gubljenja vremena i plodova. Između ostalog čineći tako, možeš malo pomalo prestati griješiti i padati u mane u koje najčešće padaš. Uistinu za tvoju je korist odmah ustati potpuno svjesnim činom iz tvog bijednog stanja, i duboko se poniziti pred Bogom koji ti dopušta istovremeno ispovjediti vjeru u njegovo milosrđe. Tako ćeš ga uvijek sve više ljubiti i slaviti. I živjeti ćeš.

Dogoditi će se da isti pad, s Božjom pomoći, će te uzdići na viši stupanj duhovnog života od onoga s kojega si pao. Podrazumijeva se da će se sve to dogoditi ako budeš imao čistu nakanu služiti se time za dobro.

Evo dakle, pokazujem put kojim bi trebale hoditi osobe koje su često nemirne i u mukama. Tako bi upoznale svoju veliku sljepoću i odbacili je, jer je samo na štetu i gubljenje vremena. Dobro drži do ovog nauka. On je jedan od ključeva koje srce ima da dođe do mira, otvarajući se velikom blagu duhovnosti koje Bog hoće uliti u njega obogaćujući ga u kratkom vremenu.

Sadržaj

Predgovor

O autoru

1. Narav našeg srca i najvažnija vježba duhovnog života
2. Kako se duša treba umiriti
3. Kako malo po malo izgraditi ovu nutarnju odaju mira
4. Strategija poniznog srca koje ne traži dopadnosti i zadovoljstva
5. O potrebi nutarnjeg mira da bi Bog djelovao u njemu
6. Mir srca i ljubav prema bližnjemu
7. Kako živjeti pred Božjim očima sa srcem slobodnim od svake samovolje
8. Vjeruj živo u euharistijsku Isusovu prisutnost prikazući se Gospodinu
9. Traži Boga samoga, a ne njegove slasti
10. Hrabro hoditi i kad se naiđe na poteškoće
11. Strategije đavla neprijatelja mira, i naše za zadobiti mir
12. I u napastima neka mir pobjedi
13. I napasti služe za naše dobro, te o plodovima koje suhoće donose duši
14. Kako se ne obeshrabriti u padovima
15. Smiriti se i hoditi